

Umhverfis- og skipulagsráð
Borgartúni 12-14
105 Reykjavík

Reykjavík, 12. október 2026
USK26090490

Svar við fyrirspurn fulltrúa Samfylkingarinnar um heildarmat COWI á breytingum við Höfðabakka

Á fundi umhverfis- og skipulagsráðs, dags. 7. október 2026 var lögð fram að nýju svohljóðandi fyrirspurn fulltrúa Samfylkingarinnar, sbr. 15. liður fundargerðar umhverfis og skipulagsráðs, dags. 30. september 2026.

1. Verður COWI fengið til að meta sviðsmynd 2 ásamt endurgerðu framhjálaupi sem eina heildarsviðsmynd, bæði út frá afkastagetu og umferðaröryggi, áður en undirbúningur hefst?
2. Hvaða umsögn gefa sérfræðingar sviðsins í umferðaröryggi um endurgerð framhjálaupsins?
3. Hefur verið metið hvort gatnamótin anni aukinni umferð, í ljósi þess að COWI varar við takmörkuðu svigrúmi í sviðsmynd 2?

Fyrirspurninni var vísað til umsagnar skrifstofu samgangna og borgarhönnunar.

Svar við fyrirspurn:

Í kjölfar greiningar COWI og samþykkt umhverfis- og skipulagsráðs frá 7. október 2026, liggur fyrir að unnið verður áfram með þá útfærslu gatnamótanna sem lýst er í sviðsmynd 2 ásamt endurgerð hægribeygjuframhjálaups af Bæjarhálsi til norðurs á Höfðabakka. Sá ráðgjafi sem fenginn verður til að vinna að hönnun endurbóta gatnamótanna við Bæjarháls, Bitruháls og Hraunbæ verður því jafnframt beðinn um að útfæra og meta áhrif þeirra breytinga sem felast í sviðsmynd 2 með hægribeygjuframhjálaupi.

Að mati sérfræðinga deildar samgangna er hægribeygjuframhjálaup almennt síðri lausn út frá umferðaröryggissjónarmiðum en ljósastýrð hægri beygja. Slík útfærsla fjölgar bágapunktum sem ekki eru ljósastýrðir og flækir samspil akandi, gangandi og hjólandi vegfarenda. Jafnframt er hætta á að ökutæki fari um framhjálaupið á meiri hraða en í útfærslu þar sem þessi straumur er ljósastýrður, sem hefur neikvæð áhrif á öryggi þeirra sem þvera götuna. Af þeim sökum hefur víða verið leitast við að einfalda gatnamót og draga úr notkun hægribeygjuframhjálaupa undanfarin ár, einkum þar sem umferð gangandi og hjólandi vegfarenda er umtalsverð. Mat sérfræðinga, m.a. byggt á greiningu COWI, er því að endurgerð hægribeygjuframhjálaups á umræddum stað myndi fela í sér skerðingu á umferðaröryggi í samanburði við þá lausn sem felst í sviðsmynd 2 einni.

Í greiningu COWI kemur fram að sviðsmynd 2 bæti rekstur gatnamótanna verulega og færi þau úr þjónustustigi E í þjónustustig D á annatíma síðdegis. Jafnframt bendir greiningin á að afkastageta gatnamótanna verði takmörkuð að einhverju leyti, sérstaklega á annatímum síðdegis, þar sem nýting einstakra strauma fer yfir 80%.

Reykjavík

Niðurstaða greiningarinnar er sú að sviðsmynd 2 anni núverandi magni bílaumferðar með fullnægjandi hætti. Hins vegar er svigrúm til frekari aukningar á bílaumferð takmarkað og nokkur aukning geti leitt til þess að gatnamótin nái ekki lengur að anna bílaumferð með ásættanlegum hætti. Aftur á móti er ekki fyrirhuguð nein uppbygging í grennd við gatnamótin af þeirri stærðargráðu sem telja má að muni kollvarpa forsendum ákvörðunar um útfærslu þeirra.

F. h. umhverfis- og skipulagssviðs

Bjarni Rúnar Ingvarsson
Deildarstjóri samgangna

Reykjavík